

Keuzetabel groenere steden te gebruiken bij de opdracht aan de ontwerper van de buitenruimte Uit het Nature Smart Cities Business Model

<https://www.uantwerpen.be/en/centres/environment-sustainable-development/research/projects/nature-smart-cities/>

<https://medialibrary.uantwerpen.be/files/2404/a88ea0bb-dc0b-43f7-accb-a767bd754f7c.pdf>

Dit is het eerste deel van een handboek dat stapsgewijze ondersteuning biedt aan gebruikers van het Nature Smart Cities Business Model. Het Business Model is een instrument dat bedoeld is om te helpen bij de voorbereiding van een overtuigende business case voor een groene infrastructuur oplossing, en is gebaseerd op uitgebreid onderzoek zowel binnen de academische literatuur als met ambtenaren in kleinere gemeentelijke overheden in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, België en Nederland.

Kies voor het maken van een ontwerp voor de buitenruimte maximaal 7 ecosysteemdiensten die het bladgroen (gras, bomen, struiken, water) moet gaan vervullen. Selectief zijn is belangrijk voor succes; **Less is more!** Gebruik de keuze bij de opdracht aan de ontwerper van de buitenruimte.

Tips:

- Kies niet alle ecosysteemdiensten. Concentreer je op de dingen die je met je project denkt te bereiken.
- Hoewel groene infrastructuur de grondwaarde en de huizenprijzen kunnen opdrijven, is dit niet altijd wat gemeenten willen - kies hier dus alleen voor als je een hogere grondwaarde of woonlasten wilt bereiken.
- De gekozen ES wordt toegepast op elk scenario dat je in stap 0 hebt vastgesteld.

ES Beschrijving en voorbeelden

Voedsel

Produceert jouw project voedsel? Als het een volkstuin of een boomgaard is, zul je waarschijnlijk deze ES kiezen.

Materialen

Je project kan bijvoorbeeld hout opleveren, of vegetatie om te gebruiken voor biomassa. Als dat het geval is, kan je deze ES kiezen.

Koolstofvastlegging

De meeste groene projecten zullen de koolstofopname verbeteren. Kies deze ES als dit een hoofddoel van jouw project is.

Microklimaat regulatie

Groene infrastructuur biedt schaduw of absorbeert warmte, door zonlicht tegen te houden en de omringende lucht te koelen op warme dagen. Op koude dagen kan het warmteverlies vertragen. Kies hiervoor als je project tot doel heeft het plaatselijke microklimaat te helpen reguleren.

Geluidsoverlast

Groene infrastructuur kan worden gebruikt om geluidsoverlast te verminderen, bijvoorbeeld van verkeer of industrie. Als dat een van de doelstellingen van je project is, kies dan deze ES.

Waterretentie en infiltratie

Verschillende soorten landschappen hebben een uiteenlopende capaciteit om water vast te houden. Als je project tot doel heeft overstromingen te verminderen of water op te slaan voor gebruik op warme dagen, kies je voor deze ES. Het resultaat voor waterretentie.

Hier kan je zien dat enkele landschapselementen een hoge waterretentie-coëfficiënt hebben, zoals het bloemenveld.

Groene elementen	retentievoëfficiënt
Kort gras	0,72
Lang gras	1,00
Bloemen veld	1,00
Midden groen	0,78
Bomen	0,51
Water elementen	1,00
Halfdoorlatende verharding	0,70
Niet doorlatende verharding	0,02
Groene muur	0,18
Volkstuin	0,90

Luchtfitering

De vegetatie in groene infrastructuur kan luchtverontreinigende stoffen absorberen en zo de lucht gezonder maken, vooral voor mensen met ademhalingsproblemen. Kies hiervoor als je project gericht is op het bestrijden van luchtverontreiniging.

Habitat voor biodiversiteit

Groene infrastructuur kan een habitat vormen voor planten, dieren en insecten, waardoor zowel het aantal als de verscheidenheid van de soorten in de omgeving toeneemt. Als dit een primaire doelstelling van jouw project is, kies dan deze ES.

Esthetische waardering

Zal jouw project de omgeving mooier maken? Als dit een deel is van wat je beoogt, kies dan deze ES.

Lichamelijke en geestelijke gezondheid

Jouw project kan gericht zijn op meer lichaamsbeweging, of het verminderen van obesitas. Misschien hoopt het de geestelijke gezondheid te verbeteren door rust en stilte te bieden, of contact met de natuur. Als dat zo is, kies dan voor deze ES.

Recreatie en toerisme door externe bezoekers

Als je project de mogelijkheden voor recreatie, spel of sport vergroot, kies je deze ES. Deze kies je ook als je project ervoor zorgt dat mensen van buiten de streek een bezoekje zullen brengen.

Vastgoedprijzen

Het is aangetoond dat groene ruimte en natuur een positief effect hebben op de grondwaarde en de woonkosten in de omgeving. Als je denkt dat dat een voordeel is voor je project, kies dan deze ES.

Onderwijs en bewustmaking

Biedt jouw project mensen de gelegenheid om meer te leren over de natuur of over het klimaat? Komen er schoolkinderen of andere groepen op bezoek om je project te zien en te leren wat het doet voor het klimaat? Zo ja, kies deze ES.

Sociale samenhang

Groene infrastructuur kan een belangrijk onderdeel zijn van het samenbrengen van een gemeenschap. Het kan ruimte bieden voor vergaderingen, evenementen, festivals... mogelijkheden voor gezelligheid, en voor vrijwilligerswerk... de hond uitlaten en de burens leren kennen. Als dit een belangrijke dimensie van jouw project is, kies dan deze ES.

Bedrijven en investeringen aantrekken

Groene omgevingen kunnen voor bedrijven aantrekkelijk zijn om zich te vestigen, omdat zij een aangename omgeving bieden om te werken. Bovendien kan GI mensen aantrekken, hetzij uit de plaatselijke omgeving, hetzij daarbuiten, waardoor kleine bedrijven zoals cafés een markt vinden. Als u dit als een belangrijk doel beschouwt, kies dan deze ES.

Onderzoek op de hittestresskaart en water op straat kaart waar de problemen liggen.

Bij hittestress is boombehoud, groeiplaatsverbetering en extra bladgroen van toepassing.

Bij water op straat wadi's en waterdoorlatende klinkers en verharding.

Wanneer je weet wáár klimaatstressgebieden liggen en hoe deze zich ontwikkelen in de toekomst, kun je de juiste toekomstbestendige soorten kiezen én de beste groeiplaatsinrichting bepalen. 'De juiste boom op de juiste plaats' krijgt met deze data nog meer 'duurzaamheidswaarde'.

TABEL ECOSYSTEEMDIENSTEN

